

របបផ្តាច់ការ ?

របបផ្តាច់ការ ?

ចរិតលក្ខណៈ នៃ របបផ្តាច់ការ គឺ ទុករាស្ត្រ ព្រមគ្នា ជា បារមី យកមកប្រើ បញ្ចកបាយ ដើម្បី ចិញ្ចឹមជីវិត ជាមហន្ទូន¹, ធ្វើជា ឈ្នានីសយោបាយ និង ទ្រទ្រង់ អំណាចផ្តាច់ការផង។ របបផ្តាច់ការ ដែលមាន ចរិតលក្ខណៈ គំរក់ បំផុត គឺ មាន មូលដ្ឋាន ជា គ្រួសារនិយម ទុកជា «អញខ្ញុំ²» នាំគ្នា កេងប្រវ័ញ្ច លើសលន់ ទ្រព្យសម្បត្តិជាតិ, រលុះរលាញ³ ទ្រព្យ នៃ ប្រជាករ និង បំពារ⁴ អស់ជនទន់ខ្សោយ ដោយប្រើ អំណាចរដ្ឋ យកមកធ្វើជា របស់ ញាតិអញ។ របបផ្តាច់ការ តែងតែ បង្កើត និង អនុគ្រោះដល់ មនុស្សទុច្ចរិត ដែលខ្លួន ទុកជា ដៃកំណាច សំរាប់ វាយប្រហារ តាមផ្លូវដឹក ដល់ អស់អ្នកប្រជាធិបតេយ្យនិយម។ ជនផ្តាច់ការ ប្រើ លុយ កខ្វក់ សំរាប់ បើក ប្រាក់កំរៃជើងសារ ដល់ មន្ត្រី ពុលរលួយ ដែលធ្វើកិច្ចការ ដើម្បី បំរើ ប្រយោជន៍ គ្រួសារខ្លួន។ ជនផ្តាច់ការ តែងតែ ប្រើ ពាក្យ «សន្តិភាព» ជា រូបមន្តបន្ទូរ

1 មហន្ទូន : ន.ប្ប គុ. (អាន ម:ហ័ត-ធន់) : ដែលមានទ្រព្យច្រើន (អ្នកមាន); បើស្រ្តីជា មហន្ទូនី។
 2 អញខ្ញុំ : លោកអ្នកធំរបស់ខ្ញុំ គឺ លោកអ្នកធំរបស់រាស្ត្រ។
 3 រលុះរលាញ : កិ. ដែលហ៊ានរុករាន។
 4 បំពារ : កិ. ពារទាំងបំពាន រំលោភលើ។

របបផ្តាច់ការ?

(leitmotiv) សំរាប់ បញ្ជាក់ អំពី គុណសម្បត្តិ របស់ខ្លួន តែ ខំខំខាន់
 (contenu) នៃ ពាក្យ គឺ វាផ្ទុយពី សក្តមភាព ពាល របស់ខ្លួន។ សន្តិ
 ភាព គ្មាន នីតិវដ្ត គឺ ជា អញ្ជូនីតិ ដែល ទុក ស្ថាប័ន នៃ
 តុលាការ ជា ឧបករណ៍ នៃ អំណាចអញ្ជូន សំរាប់ បំរើ ផល
 ប្រយោជន៍ គ្រួសារអញ្ជូន។ នៅពេល ដែល សេរីភាពនយោបាយ
 ស្ថិតនៅក្រោម ការកំហែង នៃ រំពាត់ របស់ អំណាចផ្តាច់ការ ក្ស័
 យនោះ ប្រជាធិបតី (démocratie) គឺ វា ឥតអត្ថភាព នៅក្នុង ពិភព
 នៃ បញ្ហា ព្រោះ លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ មិនគ្រាន់តែ ជា សិទ្ធិ នៃ
 ប្រជាពលរដ្ឋ ដើម្បី ជ្រើសរើស ដោយ សេរី អ្នកដឹកនាំជាតិ គឺ វា
 ជា ចលករ នៃ ការជឿនលឿន គ្រប់បែបយ៉ាង។ ដូច្នោះ បើ ប្រើ
 ប្រជាធិបតី ក្លែងក្លាយ គឺ ច្បាស់ជា បង្កត់ បញ្ជាក់សាង
 (intelligence créative)⁵ ជាការពិត របបផ្តាច់ការ ជា បដិ⁵ការអភិវឌ្ឍន៍
 ដែលនាំឱ្យ ប្រជារាស្ត្រ រស់ នៅក្នុង ភាពក្រីក្រ ទាំង មធ្យោបាយ
 សំរាប់រស់នៅ, កង្វះ នៃ បញ្ហា ដែល ទុកជា សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ នៃ
 មនុស្សលោក។ នៅក្នុងប្រទេស ដឹកនាំដោយ របបផ្តាច់ការ
 ពួកអ្នកចេះដឹង ភាគច្រើន ដើម្បីរស់ ត្រូវការជ្រើសរើស ឬក៏ ធ្វើ
 ជា អ្នកលក់ ឧបត្ថម្ភ ឬក៏ ធ្វើជា អវិញ្ញ⁶, តែមាន ឥរិយាបថ
 បែបនេះ វានឹងនាំឱ្យ ការខាកបញ្ហា ព្រោះ សម្រួលនឹង ចោរ គឺ
 ជា ចោរ។ ក្លាយ ជា ជនទុច្ចរិត គឺ ផ្តើម ពី ចិត្តគំនិត។

⁵ បដិ : ប្រឆាំង ឬ ផ្ទុយ។
⁶ អវិញ្ញ : មនុស្សល្ងង់, មនុស្សភ្លឺភ្លើ។